

CUPRINS

INTRODUCERE.....	27
CAPITOLUL 1	29
DOMENIUL DE APLICARE A DREPTULUI MUNCII	29
Subcapitolul 1.1. Munca și rolul ei în viața economică și socială	29
Subcapitolul 1.2. Definiția dreptului muncii, sensul termenului de muncă și motivația acesteia	31
Subcapitolul 1.3. Obiectul dreptului muncii	32
Subcapitolul 1.4. Subiectele dreptului muncii	34
Subcapitolul 1.5. Angajator/patron și angajat/salariat. Clasificări și terminologie	36
Subcapitolul 1.6. Izvoarele dreptului muncii	38
Subcapitolul 1.7. Principiile fundamentale	39
Secțiunea 1.7.1. Principiul libertății muncii.....	40
Secțiunea 1.7.2. Interzicerea muncii forțate. Excepții. Contractul de voluntariat	41
Secțiunea 1.7.3. Egalitatea de tratament. Principiul nediscriminării.....	43
Secțiunea 1.7.4. Protecția socială a salariaților	50
Secțiunea 1.7.5. Libertatea asocierii	51
Secțiunea 1.7.6. Principiul buneii-credințe și consensualitatea în relațiile de muncă	52
Secțiunea 1.7.7. Principiul liberei circulații a cetățenilor români pe piața forței de muncă din Uniunea Europeană și a altor state	53
CAPITOLUL 2	55
CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ	55
Subcapitolul 2.1. Încheierea contractului individual de muncă	55
Secțiunea 2.1.1. Elementele definiției și durata contractului individual de muncă.....	55
Secțiunea 2.1.2. Trăsăturile caracteristice ale raportului juridic de muncă	56
Secțiunea 2.1.3. Condiții generale și comune de validitate	59
Subsecțiunea 2.1.3.1. Capacitatea juridică.....	59
2.1.3.1.1. Capacitatea juridică de exercițiu a salariatului	59
2.1.3.1.2. Capacitatea juridică de exercițiu a angajatorului	61
Subsecțiunea 2.1.3.2. Consimțământul părților.....	61
Subsecțiunea 2.1.3.3. Obiectul contractului individual de muncă.....	62
Subsecțiunea 2.1.3.4. Cauza contractului	63
Secțiunea 2.1.4. Condiții specifice de validitate	64

Subsecțiunea 2.1.4.1. Obligativitatea certificatului medical la angajare și în alte situații.....	64
Subsecțiunea 2.1.4.2. Avizul, autorizarea sau atestarea.....	67
Subsecțiunea 2.1.4.3. Certificatul de integritate comportamentală.....	68
Subsecțiunea 2.1.4.4. Condiții de studii.....	69
Subsecțiunea 2.1.4.5. Vechimea în muncă și în specialitate, ca noutate legislativă în domeniu.....	70
Subsecțiunea 2.1.4.6. Comunicarea locurilor de muncă vacante. Repartizarea în muncă.	73
Subsecțiunea 2.1.4.7. Clasificarea ocupațiilor din România.....	74
Subsecțiunea 2.1.4.8. Informarea prealabilă a salariaților la încheierea și modificarea contractului individual de muncă, inclusiv a celor care urmează să își desfășoare activitatea în străinătate. Sancțiunea neinformării prealabile.....	76
Subsecțiunea 2.1.4.9. Verificarea prealabilă a aptitudinii profesionale.....	79
2.1.4.9.1. Modalități de realizare a verificării profesionale.....	79
2.1.4.9.2. Încadrarea salariaților la instituțiile și autoritățile publice.....	81
2.1.4.9.3. Perioada de probă.....	82
Subsecțiunea 2.1.4.10. Forma scrisă și înregistrarea contractului individual de muncă.....	86
Subsecțiunea 2.1.4.11. Acte necesare în vederea încheierii contractului individual de muncă.....	86
Subsecțiunea 2.1.4.12. Dosarul personal al salariatului.....	87
Subsecțiunea 2.1.4.13. Registrul general de evidență a salariaților (Revisal).....	89
Subsecțiunea 2.1.4.14. Cumulul contractelor individuale de muncă.....	91
Secțiunea 2.1.5. Conținutul contractului individual de muncă.....	92
Subsecțiunea 2.1.5.1. Clauze obligatorii.....	92
Subsecțiunea 2.1.5.2. Clauzele facultative specifice.....	93
2.1.5.2.1. Clauza cu privire la formarea profesională.....	94
2.1.5.2.2. Clauza de neconcurență. Cuantumul indemnizației de neconcurență.....	96
2.1.5.2.3. Clauza de mobilitate.....	98
2.1.5.2.4. Clauza de confidențialitate.....	99
Subsecțiunea 2.1.5.3. Clauze interzise în contractul individual de muncă.....	100
Secțiunea 2.1.6. Încadrarea în muncă a cetățenilor străini și apatrizilor.....	101

Subcapitolul 2.2. Executarea contractului individual de muncă.....	104
Secțiunea 2.2.1. Negocierea clauzelor contractului individual de muncă	104
Secțiunea 2.2.2. Interzicerea renunțării la drepturi	105
Secțiunea 2.2.3. Drepturile și obligațiile salariatului	106
Secțiunea 2.2.4. Drepturile și obligațiile angajatorului	107
Secțiunea 2.2.5. Fișa postului	109
Subcapitolul 2.3. Modificarea contractului individual de muncă	111
Secțiunea 2.3.1. Condiții și excepții.....	111
Secțiunea 2.3.2. Modificarea unilaterală a locului muncii.....	111
Subsecțiunea 2.3.2.1. Delegarea	112
2.3.2.1.1. Durata delegării și indemnizația	
covenită salariatului	112
2.3.2.1.2. Caracteristicile și efectele	
delegării.....	114
2.3.2.1.3. Încetarea delegării	115
Subsecțiunea 2.3.2.2. Detașarea	115
2.3.2.2.1. Durata și drepturile	
salariatului detașat.....	115
2.3.2.2.2. Efectele detașării. Garantarea	
drepturilor salariatului detașat....	116
2.3.2.2.3. Încetarea detașării	117
Subsecțiunea 2.3.2.3. Forța majoră	117
Subsecțiunea 2.3.2.4. Sancțiunea disciplinară.....	118
Subsecțiunea 2.3.2.5. Măsura de protecție a salariatului.....	118
Secțiunea 2.3.3. Impreviziunea.....	119
Secțiunea 2.3.4. Transferul.....	120
Subcapitolul 2.4. Suspendarea contractului individual de muncă	121
Secțiunea 2.4.1. Modalități. Efectele suspendării	121
Secțiunea 2.4.2. Suspendarea de drept a contractului individual	
de muncă. Cazuri	122
Subsecțiunea 2.4.2.1. Concediul și indemnizația	
de maternitate	123
Subsecțiunea 2.4.2.2. Exercițarea unei funcții în cadrul	
unei autorități executive, legislative	
și judecătorești	124
Subsecțiunea 2.4.2.3. Îndeplinirea unei funcții de conducere	
salarizate în sindicat.....	124
Secțiunea 2.4.3. Suspendarea contractului individual de muncă	
din inițiativa salariatului. Cazuri.....	125
Secțiunea 2.4.4. Suspendarea contractului individual de muncă	
din inițiativa angajatorului. Cazuri.....	127
Subsecțiunea 2.4.4.1. Durata cercetării disciplinare.	128
Subsecțiunea 2.4.4.2. Trimiterea în judecată.....	128
Subsecțiunea 2.4.4.3. Măsuri preventive.....	129
Subsecțiunea 2.4.4.4. Suspendarea contractelor în caz	
de stare de asediu sau stare de urgență.....	129
Secțiunea 2.4.5. Reducerea temporară și/sau întreruperea activității	130
Secțiunea 2.4.6. Suspendarea contractului individual de muncă	
prin acordul părților	130

Subcapitolul 2.5. Încetarea contractului individual de muncă	130
Secțiunea 2.5.1. Legalitatea încetării contractului individual de muncă.	
Cazuri de încetare a contractului individual de muncă.....	130
Secțiunea 2.5.2. Încetarea de drept a contractului individual de muncă.....	131
Subsecțiunea 2.5.2.1. Caracterizare generală	131
Subsecțiunea 2.5.2.2. Enumerarea cazurilor și situațiilor	
prevăzute în Codul muncii	131
2.5.2.2.1. Încetarea contractului	
individual de muncă la data	
decesului salariatului sau	
al angajatorului persoană	
fizică, precum și în cazul dizolvării	
angajatorului persoană juridică,	
de la data la care angajatorul	
persoană juridică și-a încetat	
existența conform legii	132
2.5.2.2.2. Încetarea contractului	
individual de muncă la data	
rămânerii definitive a hotărârii	
judecătorești de declarare a morții	
sau a punerii sub interdicție a	
salariatului sau a angajatorului	
persoană fizică	133
2.5.2.2.3. Încetarea contractului	
individual de muncă la data	
îndeplinirii cumulative a	
condițiilor de vârstă standard	
și a stagiului minim de cotizare	
pentru pensionare sau, cu	
caracter excepțional, pentru	
salariata care optează în scris	
pentru continuarea executării	
contractului individual de muncă,	
în termen de 30 de zile	
calendaristice anterior împlinirii	
condițiilor de vârstă standard	
și a stagiului minim de cotizare	
pentru pensionare, la vârsta	
de 65 de ani; la data comunicării	
deciziei de pensie în cazul pensiei	
de invaliditate de gradul III, pensiei	
anticipate parțiale, pensiei	
anticipate, pensiei pentru limită	
de vârstă cu reducerea vârstei	
standard de pensionare; la data	
comunicării deciziei medicale	
asupra capacității de muncă	
în cazul invalidității	
de gradul I sau II.....	133

2.5.2.2.4.	Încetarea contractului individual de muncă ca urmare a constatării nulității absolute a contractului individual de muncă, de la data la care nulitatea a fost constatată prin acordul părților sau prin hotărâre judecătorească definitivă	134
2.5.2.2.5.	Încetarea contractului individual de muncă ca urmare a admiterii cererii de reintegrare în funcția ocupată de salariat a unei persoane concediate nelegal sau pentru motive neîntemeiate, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de reintegrare.....	135
2.5.2.2.6.	Încetarea contractului individual de muncă ca urmare a condamnării la executarea unei pedepse privative de libertate, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.....	135
2.5.2.2.7.	Încetarea contractului individual de muncă de la data retragerii de către autoritățile sau organismele competente a avizelor, autorizațiilor ori atestărilor necesare pentru exercitarea profesiei	136
2.5.2.2.8.	Încetarea contractului individual de muncă ca urmare a interzicerii exercitării unei profesii sau a unei funcții, ca măsură de siguranță ori pedeapsă complementară, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus interdicția.....	136
2.5.2.2.9.	Încetarea contractului individual de muncă la data expirării termenului contractului individual de muncă încheiat pe durată determinată	136

2.5.2.2.10. Încetarea contractului individual de muncă la retragerea acordului părinților sau al reprezentanților legali, în cazul salariaților cu vârsta cuprinsă între 15 și 16 ani	137
Subsecțiunea 2.5.2.3. Constatarea cazului de încetare a contractului individual de muncă	137
Subsecțiunea 2.5.2.4. Nulitatea contractului individual de muncă.....	137
Secțiunea 2.5.3. Încetarea contractului individual de muncă cu acordul părților	139
Secțiunea 2.5.4. Concedierea	140
Subsecțiunea 2.5.4.1. Concedierea. Scurt istoric și reglementare.....	140
Subsecțiunea 2.5.4.2. Noțiune și motivele concedierii.....	141
Subsecțiunea 2.5.4.3. Interdicții permanente și temporare privind concedierea.....	142
2.5.4.3.1. Interdicții permanente privind concedierea	142
2.5.4.3.2. Interdicții temporare privind concedierea	143
Subsecțiunea 2.5.4.4. Legalitatea concedierii.....	146
Secțiunea 2.5.5. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului.....	147
Subsecțiunea 2.5.5.1. Cazuri. Enumerare.....	147
Subsecțiunea 2.5.5.2. Emiterea deciziei de concediere.....	147
Subsecțiunea 2.5.5.3. Procedura concedierii	149
2.5.5.3.1. Procedura concedierii disciplinare.....	149
2.5.5.3.2. Procedura concedierii în cazul arestării preventive sau arestării la domiciliu a salariatului pentru o perioadă mai mare de 30 de zile	150
2.5.5.3.3. Procedura concedierii în cazul inaptitudinii fizice și/sau psihice a salariatului pentru motive medicale.....	151
2.5.5.3.4. Procedura concedierii salariatului pentru necorespondere profesională	153
Subsecțiunea 2.5.5.4. Oferirea unui loc de muncă vacant.....	155
Secțiunea 2.5.6. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului. Tipuri de concediere. Protecția salariaților concediați.....	156

Secțiunea 2.5.7. Concedierea colectivă. Informarea, consultarea și procedura concedierilor colective	159
Subsecțiunea 2.5.7.1. Condițiile cumulative ale concedierii colective	159
Subsecțiunea 2.5.7.2. Informarea și consultarea salariaților în vederea evitării concedierii sau diminuării numărului de salariați	160
Subsecțiunea 2.5.7.3. Notificarea către Inspectoratul Teritorial de Muncă (I.T.M.) și Agenția Județeană de Ocuparea Forței de Muncă (A.J.O.F.M.)	161
Subsecțiunea 2.5.7.4. Amânarea emiterii deciziei de concediere	162
Subsecțiunea 2.5.7.5. Dreptul salariaților de a fi reîncadrați	163
Secțiunea 2.5.8. Dreptul la preaviz în cazul concedierii	163
Subsecțiunea 2.5.8.1. Preavizarea salariatului în cazul concedierii	163
Subsecțiunea 2.5.8.2. Cuprinsul deciziei de concediere	165
Subsecțiunea 2.5.8.3. Comunicarea deciziei de concediere	167
Secțiunea 2.5.9. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale	168
Subsecțiunea 2.5.9.1. Nulitatea deciziei de concediere. Interdicția motivării ulterioare	168
Subsecțiunea 2.5.9.2. Anularea deciziei de concediere. Efecte	168
Secțiunea 2.5.10. Încetarea contractului individual de muncă din inițiativa salariatului - demisia	169
Subsecțiunea 2.5.10.1. Etimologie, noțiune și reglementare	169
Subsecțiunea 2.5.10.2. Condițiile legale de fond și de formă pentru validitatea demisiei	170
2.5.10.2.1. Forma scrisă	170
2.5.10.2.2. Înștiințarea angajatorului în vederea înregistrării demisiei	170
2.5.10.2.3. Demisia este irevocabilă	171
2.5.10.2.4. Salariatul are dreptul de a nu motiva demisia	171
2.5.10.2.5. Demisia nu trebuie aprobată de angajator	171
2.5.10.2.6. Demisia trebuie preavizată	171
Subsecțiunea 2.5.10.3. Renunțarea totală sau parțială a angajatorului la termenul de preaviz	172
Subsecțiunea 2.5.10.4. Demisia fără preaviz	172
Subsecțiunea 2.5.10.5. Efectele demisiei	173
Subsecțiunea 2.5.10.6. Consecințele negative ale demisiei	173
Subcapitolul 2.6. Contractul individual de muncă pe durată determinată	173
Secțiunea 2.6.1. Încheiere și prelungire	173
Secțiunea 2.6.2. Cazuri și situații în care se pot încheia contracte pe durată determinată	175
Secțiunea 2.6.3. Durata maximă a contractului	175

Secțiunea 2.6.4. Perioada de probă	176
Secțiunea 2.6.5. Obligațiile angajatorului privind accesul la locurile de muncă vacante.....	176
Secțiunea 2.6.6. Egalitatea de drepturi și de tratament	176
Subcapitolul 2.7. Munca prin agent de muncă temporară	177
Secțiunea 2.7.1. Reglementare legală națională și europeană	177
Secțiunea 2.7.2. Noțiuni și definiții.....	177
Secțiunea 2.7.3. Misiunea salariatului temporar și durata misiunii	178
Secțiunea 2.7.4. Contractele și părțile implicate în munca prin agent de muncă temporară.....	178
Subcapitolul 2.8. Contractul individual de muncă cu timp parțial.....	180
Secțiunea 2.8.1. Noțiune. Consacrare legală	180
Secțiunea 2.8.2. Condițiile încadrării salariaților cu fracțiune de normă.....	181
Secțiunea 2.8.3. Clauze speciale obligatorii	181
Secțiunea 2.8.4. Drepturile salariatului încadrat cu timp de muncă parțial	182
Secțiunea 2.8.5. Trecerea salariaților la un loc de muncă cu normă întreagă	182
Subcapitolul 2.9. Munca la domiciliu	183
Secțiunea 2.9.1. Salariații cu munca la domiciliu	183
Secțiunea 2.9.2. Forma și conținutul contractului de muncă la domiciliu	183
Secțiunea 2.9.3. Drepturi și condiții specifice	183
Subcapitolul 2.10. Zilierii	184
Subcapitolul 2.11. Munca prestatorului zilnic -ca noutate legislativă.....	191
Subcapitolul 2.12. Telemunca-munca hibrid-ca noutate legislativă	192
CAPITOLUL 3	193
TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ	193
Subcapitolul 3.1. Timpul de muncă.....	193
Secțiunea 3.1.1. Noțiune și importanță.....	193
Secțiunea 3.1.2. Durata timpului de muncă	194
Subsecțiunea 3.1.2.1. Durata normală legală a timpului de muncă și repartizarea timpului de muncă.....	195
Subsecțiunea 3.1.2.2. Durata maximă legală a timpului de muncă. Stabilire.....	195
Subsecțiunea 3.1.2.3. Stabilirea timpului de muncă în situații speciale.....	196
Subsecțiunea 3.1.2.4. Programul de lucru inegal și comunicarea acestuia	196
Subsecțiunea 3.1.2.5. Programe individualizate de muncă	196
Subsecțiunea 3.1.2.6. Durata redusă a timpului de muncă sau timpul de muncă sub durata normală, reglementate prin Codul muncii și legile speciale. Excepții.....	197
Secțiunea 3.1.3. Munca suplimentară.....	203
Subsecțiunea 3.1.3.1. Noțiune. Efectuarea muncii suplimentare	203
Subsecțiunea 3.1.3.2. Limitarea efectuării muncii suplimentare	204
Subsecțiunea 3.1.3.3. Compensarea orelor suplimentare cu timp liber corespunzător	204

Subsecțiunea 3.1.3.4. Sporul pentru munca suplimentară. Compensarea în bani a orelor suplimentare	204
Subsecțiunea 3.1.3.5. Plata orelor suplimentare	205
Subsecțiunea 3.1.3.6. Proba orelor suplimentare	206
Secțiunea 3.1.4. Munca de noapte.....	206
Subsecțiunea 3.1.4.1. Noțiune. Durată. Excepție	206
Subsecțiunea 3.1.4.2. Beneficiile salariaților de noapte	208
Subsecțiunea 3.1.4.3. Examinarea medicală a salariaților de noapte	208
Subsecțiunea 3.1.4.4. Interdicții privind prestarea muncii de noapte	208
Secțiunea 3.1.5. Norma de muncă.....	209
Subsecțiunea 3.1.5.1. Noțiune. Stabilire. Tipuri.....	209
Subsecțiunea 3.1.5.2. Aplicabilitatea și elaborarea normelor de muncă.....	209
Subcapitolul 3.2. Repausuri periodice	210
Secțiunea 3.2.1. Noțiune și reglementare	210
Secțiunea 3.2.2. Pauza de masă și repausul zilnic	211
Subsecțiunea 3.2.2.1. Pauza de masă	211
Subsecțiunea 3.2.2.2. Repausul zilnic. Acordare și excepție	212
Subsecțiunea 3.2.2.3. Munca în schimburi.....	213
Subsecțiunea 3.2.2.4. Pauza de alăptare sau de alimentare artificială a copilului	213
Secțiunea 3.2.3. Repausul săptămânal	214
Subsecțiunea 3.2.3.1. Noțiune. Acordare. Excepții	214
Subsecțiunea 3.2.3.2. Pauze și perioade de odihnă pentru conducătorii auto	215
Subsecțiunea 3.2.3.3. Suspendarea repausului săptămânal	216
Secțiunea 3.2.4. Sărbătorile legale.....	217
Subsecțiunea 3.2.4.1. Acordarea zilelor de sărbătoare legală	217
Subsecțiunea 3.2.4.2. Zile de sărbători oficiale naționale lucrătoare	220
Subsecțiunea 3.2.4.3. Acordarea zilelor libere în unitățile sanitare și de alimentație publică	221
Subsecțiunea 3.2.4.4. Acordarea zilelor libere în unitățile cu foc continuu	221
Subsecțiunea 3.2.4.5. Beneficiile muncii prestate în zile de sărbătoare legală	222
Subsecțiunea 3.2.4.6. Acordarea altor zile libere	222
Subcapitolul 3.3. Concediile	222
Secțiunea 3.3.1. Concediul de odihnă	224
Subsecțiunea 3.3.1.1. Noțiune și dreptul la concediul de odihnă anual	224
Subsecțiunea 3.3.1.2. Durata și acordarea concediului de odihnă	225
Subsecțiunea 3.3.1.3. Efectuarea și compensarea în bani a concediului de odihnă	228

Subsecțiunea 3.3.1.4. Programarea individuală și colectivă a concediului de odihnă	228
Subsecțiunea 3.3.1.5. Efectuarea efectivă a concediului de odihnă	229
Subsecțiunea 3.3.1.6. Indemnizația concediului de odihnă	229
Subsecțiunea 3.3.1.7. Întreruperea concediului de odihnă	230
Secțiunea 3.3.2. Alte concedii ale salariaților	231
Subsecțiunea 3.3.2.1. Concediul de odihnă suplimentar	231
Subsecțiunea 3.3.2.2. Concediul plătit pentru evenimente familiale deosebite	234
Subsecțiunea 3.3.2.3. Concediul fără plată	234
Secțiunea 3.3.3. Timp liber acordat în baza unor legi speciale	236
Subsecțiunea 3.3.3.1. Ziua/Zilele lucrătoare liberă/libere pe an pentru îngrijirea sănătății copilului ...	236
Subsecțiunea 3.3.3.2. Ziua donatorului de sânge	238
Subsecțiunea 3.3.3.3. Învoirea sau ziua liberă plătită	238
Subsecțiunea 3.3.3.4. Zile libere plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite	240
Subsecțiunea 3.3.3.5. Absența de la locul de muncă în situații neprevăzute, ca noutate legislativă	240
Subsecțiunea 3.3.3.6. Dispensa pentru consultații prenatale	241
CAPITOLUL 4	243
SALARIZAREA	243
Subcapitolul 4.1. Salariul, corolarul dreptului la muncă	243
Secțiunea 4.1.1. Etimologie și noțiune	243
Secțiunea 4.1.2. Dreptul la salariu	244
Secțiunea 4.1.3. Elementele salariului	245
Subsecțiunea 4.1.3.1. Salariul de bază	245
Subsecțiunea 4.1.3.2. Indemnizațiile	245
Subsecțiunea 4.1.3.3. Sporul la salariul de bază	245
Subsecțiunea 4.1.3.4. Alte adaosuri la salariu	246
4.1.3.4.1. Bilete de valoare. Reglementare și categorii	246
4.1.3.4.2. Participarea salariaților la repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome	248
4.1.3.4.3. Contravaloarea abonamentelor pentru practicarea sportului, ca noutate legislativă	248
Secțiunea 4.1.4. Plata prioritară a salariilor	249
Secțiunea 4.1.5. Stabilirea salariului	249
Secțiunea 4.1.6. Confidențialitatea salariului. Excepții	250
Secțiunea 4.1.7. Salariul nominal și salariul real	250
Secțiunea 4.1.8. Principiile salarizării	250

Subcapitolul 4.2. Salariul de bază minim brut pe țară.....	252
Secțiunea 4.2.1. Noțiuni și reglementare legală	252
Secțiunea 4.2.2. Beneficii în natură acordate salariatului	255
Secțiunea 4.2.3. Munca subdeclarată, ca noutate legislativă.....	256
Subcapitolul 4.3. Plata salariului.....	256
Secțiunea 4.3.1. Data și modalitățile de plată.....	256
Secțiunea 4.3.2. Persoanele beneficiare ale salariului.....	258
Secțiunea 4.3.3. Dovada plății salariului	258
Secțiunea 4.3.4. Reținerile din salariu. Condiții.....	258
Secțiunea 4.3.5. Interdicția renunțării la drepturile salariale	260
Secțiunea 4.3.6. Prescripția acțiunii pentru recuperarea drepturilor salariale.....	260
Subcapitolul 4.4. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale.....	261
Subcapitolul 4.5. Protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia	262
CAPITOLUL 5	265
SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ	265
Subcapitolul 5.1. Reguli generale.....	265
Secțiunea 5.1.1. Noțiuni și etimologie	265
Secțiunea 5.1.2. Reglementări legale.....	266
Subsecțiunea 5.1.2.1. Reglementări în Constituția României și Codul muncii	266
Subsecțiunea 5.1.2.2. Reglementări cu titlu special	267
Secțiunea 5.1.3. Principii, reguli și măsuri generale.....	268
Secțiunea 5.1.4. Organizarea activității de sănătate și securitate în muncă. Asigurarea și instruirea salariaților în domeniu.....	269
Secțiunea 5.1.5. Controlul și garantarea securității și sănătății în muncă	270
Secțiunea 5.1.6. Obligațiile angajatorilor prevăzute de Legea nr. 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă.....	270
Secțiunea 5.1.7. Obligațiile angajaților conform Legii nr. 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă.....	270
Subcapitolul 5.2. Comitetul de securitate și sănătate în muncă.....	271
Secțiunea 5.2.1. Constituire, competențe, organizare și atribuții. Reglementări prevăzute în Codul muncii.....	271
Secțiunea 5.2.2. Componentă, atribuții specifice și funcționare comitet. Reglementări legale speciale	271
Subcapitolul 5.3. Protecția salariaților prin servicii medicale.....	273
Secțiunea 5.3.1. Asigurarea și organizarea serviciului medical de medicină a muncii.....	273
Secțiunea 5.3.2. Statutul medicului de medicină a muncii. Programe pentru îmbunătățirea mediului de muncă.....	273
Secțiunea 5.3.3. Autorități competente și instituții cu atribuții în domeniu.....	274
Subsecțiunea 5.3.3.1. Ministerul Muncii și Justiției Sociale	274
Subsecțiunea 5.3.3.2. Ministerul Sănătății Publice.....	275
Subsecțiunea 5.3.3.3. Inspekția Muncii	275
Subsecțiunea 5.3.3.4. Asiguratorul	275

Subsecțiunea 5.3.3.5. Institutul Național de Cercetare- Dezvoltare pentru Protecția Muncii	275
Subsecțiunea 5.3.3.6. Ministerul Apărării Naționale	275
Subsecțiunea 5.3.3.7. Instituții medicale la nivel județean implicate în desfășurarea activității de medicina muncii.....	275
Subcapitolul 5.4. Accidentele de muncă și bolile profesionale.....	275
Secțiunea 5.4.1. Noțiunile de accidente de muncă și boli profesionale	275
Subsecțiunea 5.4.1.1. Accidentul suferit de persoane aflate în vizită în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului	276
Subsecțiunea 5.4.1.2. Accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public.....	276
Subsecțiunea 5.4.1.3. Accidentul survenit în cadrul activităților cultural sportive	276
Subsecțiunea 5.4.1.4. Accidentul suferit de orice persoană.....	276
Subsecțiunea 5.4.1.5. Accidentul suferit de orice persoană.....	276
Subsecțiunea 5.4.1.6. Accidentul cauzat de activități care nu au legătură cu procesul muncii	276
Subsecțiunea 5.4.1.7. Accidentul de traseu	276
Subsecțiunea 5.4.1.8. Accidentul suferit în timpul deplasării	276
Subsecțiunea 5.4.1.9. Accidentul suferit în timpul deplasării	277
Subsecțiunea 5.4.1.10. Accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului.....	277
Subsecțiunea 5.4.1.11. Accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare	277
Subsecțiunea 5.4.1.12. Accidentul suferit de lucrători ai angajatorilor români sau de persoane fizice române, delegați.....	277
Subsecțiunea 5.4.1.13. Accidentul suferit de personalul român care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor țări	277
Subsecțiunea 5.4.1.14. Accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare	277
Subsecțiunea 5.4.1.15. Accidentul determinat de fenomene sau calamități naturale	277
Subsecțiunea 5.4.1.16. Dispariția unei persoane	277
Subsecțiunea 5.4.1.17. Accidentul suferit de o persoană aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.....	278
Secțiunea 5.4.2. Clasificarea accidentelor în raport cu urmările produse și numărul persoanelor accidentate.....	278
Secțiunea 5.4.3. Definițiile legale a unor noțiuni în lumina Legii nr. 319/2006.....	278
Subsecțiunea 5.4.3.1. Eveniment.....	278
Subsecțiunea 5.4.3.2. Boală profesională	278
Subsecțiunea 5.4.3.3. Incident periculos	279
Subsecțiunea 5.4.3.4. Accident ușor	279
Subsecțiunea 5.4.3.5. Boală legată de profesiune	279

Secțiunea 5.4.4. Bolile profesionale	279
Secțiunea 5.4.5. Procedura comunicării, înregistrării și raportării evenimentelor	280
Secțiunea 5.4.6. Evidența evenimentelor.....	282
Subcapitolul 5.5. Concediul și indemnizația de risc maternal	282
CAPITOLUL 6	285
FORMAREA PROFESIONALĂ.....	285
Subcapitolul 6.1. Noțiune și obiective.....	285
Subcapitolul 6.2. Tipuri și forme de realizare a formării profesionale	287
Subcapitolul 6.3. Obligatorietatea angajatorului de a asigura formarea profesională a salariatului și de a elabora planul de formare profesională.....	290
Secțiunea 6.3.1. Concediile pentru formarea profesională. Acordare și durată	291
Subsecțiunea 6.3.1.1. Dreptul la concediul pentru formare profesională.....	291
Subsecțiunea 6.3.1.2. Concediul fără plată pentru formare profesională. Acordare și durată.	291
Subsecțiunea 6.3.1.3. Concediul plătit pentru formare profesională. Acordare și durată.	292
Subcapitolul 6.4. Efectuarea formării profesionale. Cheltuielile și beneficiile legate de formarea profesională.....	293
Subcapitolul 6.5. Obligațiile ulterioare ale salariatului.....	294
Subcapitolul 6.6. Formarea profesională la inițiativa salariaților.....	296
Subcapitolul 6.7. Formarea profesională pentru proprii angajați - ca măsură de prevenire a șomajului.....	296
Subcapitolul 6.8. Contractele speciale de formare profesională organizată de angajator	298
Secțiunea 6.8.1. Contractele speciale de formare profesională. Rolul și locul formatorului.....	298
Secțiunea 6.8.2. Contractul de calificare profesională și atestarea activităților de calificare profesională	298
Secțiunea 6.8.3. Contractul de adaptare profesională. Încheiere și durată.....	299
Subcapitolul 6.9. Contractul de ucenicie la locul de muncă.....	299
Secțiunea 6.9.1. Reglementare. Noțiune. Obiective.....	300
Secțiunea 6.9.2. Părțile contractului de ucenicie	301
Secțiunea 6.9.3. Coordonatorul de ucenicie.....	303
Secțiunea 6.9.4. Forma, conținutul și durata contractului de ucenicie.....	304
Secțiunea 6.9.5. Statutul ucenicului	307
Secțiunea 6.9.6. Organizarea uceniciei la locul de muncă	307
Secțiunea 6.9.7. Susținerea financiară a uceniciei la locul de muncă.....	308
Secțiunea 6.9.8. Controlul aplicat dispozițiilor legii privind ucenicia la locul de muncă.....	309
CAPITOLUL 7	311
DIALOGUL SOCIAL	311
Subcapitolul 7.1. Noțiune, obiective și modalitățile dialogului social prin care se asigură climatul de stabilitate și pace socială	311

Subcapitolul 7.2. Organismele dialogului social din România.....	313
Secțiunea 7.2.1. Consiliul Economic și Social.....	313
Secțiunea 7.2.2. Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social.....	315
Secțiunea 7.2.3. Comisiile de dialog social/organisme consultative.....	316
Secțiunea 7.2.4. Alte organisme tripartite/organisme de cogestiune.....	317
Subcapitolul 7.3. Sindicatele.....	317
Secțiunea 7.3.1. Etimologie, noțiune și reglementare legală.....	317
Secțiunea 7.3.2. Principiile.....	319
Subsecțiunea 7.3.2.1. Principiul libertății sindicale.....	319
Subsecțiunea 7.3.2.2. Pluralismul sindical.....	319
Subsecțiunea 7.3.2.3. Principiul independenței sindicale.....	320
Secțiunea 7.3.3. Categoriile de persoane care se pot organiza în sindicate.....	320
Secțiunea 7.3.4. Categoriile de persoane care nu se pot sindicaliza.....	321
Secțiunea 7.3.5. Constituirea, organizarea și funcționarea sindicatelor.....	321
Secțiunea 7.3.6. Dobândirea personalității juridice a sindicatului.....	322
Secțiunea 7.3.7. Conducerea organizațiilor sindicale.....	324
Secțiunea 7.3.8. Atribuțiile organizațiilor sindicale.....	325
Secțiunea 7.3.9. Forme de asociere a organizațiilor sindicale.....	326
Secțiunea 7.3.10. Reprezentativitatea organizațiilor sindicale.....	326
Secțiunea 7.3.11. Răspunderea penală în activitatea sindicală.....	329
Subcapitolul 7.4. Reprezentanții salariaților.....	330
Secțiunea 7.4.1. Alegerea, numărul și durata mandatelor reprezentanților angajaților/lucrătorilor.....	330
Secțiunea 7.4.2. Atribuțiile principale ale reprezentanților angajaților/lucrătorilor.....	332
Secțiunea 7.4.3. Organizarea și timpul alocat activității reprezentanților angajaților/lucrătorilor.....	332
Secțiunea 7.4.4. Protecția reprezentanților angajaților/lucrătorilor.....	332
Subcapitolul 7.5. Patronatele.....	333
Secțiunea 7.5.1. Etimologie. Noțiune. Angajator sau patron?.....	333
Secțiunea 7.5.2. Constituirea și organizarea organizațiilor patronale.....	334
Secțiunea 7.5.3. Dobândirea personalității juridice de către organizațiile patronale.....	336
Secțiunea 7.5.4. Drepturile și obligațiile organizațiilor patronale.....	337
Secțiunea 7.5.5. Reprezentativitatea organizațiilor patronale.....	338
CAPITOLUL 8.....	341
CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ.....	341
Subcapitolul 8.1. Noțiune, terminologie și scop.....	341
Subcapitolul 8.2. Drepturi la negocieri colective.....	342
Subcapitolul 8.3. Negocierea sau încheierea contractului colectiv de muncă este obligatorie? Dovada îndeplinirii obligației de negociere.....	342
Subcapitolul 8.4. Egalitatea părților la negocierea clauzelor contractului colectiv de muncă.....	344
Subcapitolul 8.5. Durata și declanșarea negocierilor.....	345
Subcapitolul 8.6. Conținutul clauzelor contractului colectiv de muncă.....	347
Subcapitolul 8.7. Efectele contractelor colective de muncă.....	347
Subcapitolul 8.8. Părțile și reprezentarea acestora la negocierea colectivă.....	349
Subcapitolul 8.9. Negocierea colectivă în sistemul bugetar.....	351

Subcapitolul 8.10. Încheierea contractelor colective de muncă	352
Subcapitolul 8.11. Înregistrarea contractului. Impedimente la înregistrare. Contestarea refuzului înregistrării	353
Subcapitolul 8.12. Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă	356
Subcapitolul 8.13. Acordurile, convențiile, înțelegerile colective	357
CAPITOLUL 9	359
CONFLICTELE DE MUNCĂ.....	359
Subcapitolul 9.1. Scurt istoric. Noțiune	359
Subcapitolul 9.2. Părțile și nivelurile la care pot avea loc conflicte colective de muncă.....	360
Subcapitolul 9.3. Situațiile în care pot fi declanșate conflictele colective de muncă.....	362
Subcapitolul 9.4. Concilierea conflictelor colective de muncă	363
Subcapitolul 9.5. Medierea și arbitrajul	365
Subcapitolul 9.6. Greva	366
Secțiunea 9.6.1. Etimologie. Scurt istoric.....	366
Secțiunea 9.6.2. Greva. Noțiune. Caracteristici	367
Secțiunea 9.6.3. Dreptul la grevă.....	368
Secțiunea 9.6.4. Participarea la grevă. Condiții prealabile de declanșare a grevei. Decizia de declanșare a grevei	369
Secțiunea 9.6.5. Tipuri de grevă	370
Subsecțiunea 9.6.5.1. Greva propriu-zisă.....	371
Subsecțiunea 9.6.5.2. Greva de avertisment	371
Subsecțiunea 9.6.5.3. Greva de solidaritate.....	372
Secțiunea 9.6.6. Greva împotriva politicii sociale și economice a Guvernului , ca noutate legislativă	372
Secțiunea 9.6.7. Clasificarea grevelor.....	374
Secțiunea 9.6.8. Limitarea dreptului la grevă	376
Secțiunea 9.6.9. Greva în anumite sectoare de activitate, în unitățile cu foc continuu și în cazul funcționarilor publici.....	377
Secțiunea 9.6.10. Desfășurarea grevei	378
Secțiunea 9.6.11. Încetarea grevei. Forme de încetare. Situații de declarare a grevei considerate ca fiind ilegale.....	378
Subcapitolul 9.7. Răspunderea juridică pentru nerespectarea dispozițiilor legale privind greva	380
Secțiunea 9.7.1. Răspunderea disciplinară.....	380
Secțiunea 9.7.2. Răspunderea patrimonială	381
Secțiunea 9.7.3. Răspunderea contravențională.....	381
Secțiunea 9.7.4. Răspunderea penală	382
CAPITOLUL 10	383
INSPECȚIA MUNCII	383
Subcapitolul 10.1. Noțiune și reglementare	383
Subcapitolul 10.2. Organizarea Inspecției Muncii.....	384
Subcapitolul 10.3. Conducerea și atribuțiile pe niveluri ierarhice a Inspecției Muncii	384
Secțiunea 10.3.1. Conducerea la nivel central.....	384
Secțiunea 10.3.2. Conducerea la nivel teritorial.....	386

Subcapitolul 10.4. Desfășurarea activității de control.....	387
Subcapitolul 10.5. Constatarea și sancționarea contravențiilor	387
Subcapitolul 10.6. Contestarea actelor inspectorului de muncă	389

CAPITOLUL 11 391

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ..... 391

Subcapitolul 11.1. Regulamentul intern.....	393
Secțiunea 11.1.1. Considerații generale	393
Secțiunea 11.1.2. Întocmirea regulamentului intern.....	394
Secțiunea 11.1.3. Cuprinsul regulamentului intern. Efecte.....	395
Secțiunea 11.1.4. Aducerea la cunoștință, modificarea, contestarea și controlul legalității regulamentului intern	396
Secțiunea 11.1.5. Termenul de întocmire și durata regulamentului intern	397
Subcapitolul 11.2. Răspunderea disciplinară.....	398
Secțiunea 11.2.1. Considerații generale	398
Secțiunea 11.2.2. Noțiunea de abatere disciplinară.....	399
Secțiunea 11.2.3. Sancțiunile disciplinare. Aplicare. Radieră	400
Secțiunea 11.2.4. Interdicția amenzilor disciplinare. Unicitatea sancțiunii.....	401
Secțiunea 11.2.5. Individualizarea sancțiunii disciplinare. Criterii	402
Secțiunea 11.2.6. Procedura cercetării disciplinare prealabile.....	402
Secțiunea 11.2.7. Aplicarea și cuprinsul deciziei de sancționare	403
Secțiunea 11.2.8. Comunicarea deciziei de sancționare.....	403
Secțiunea 11.2.9. Contestarea deciziei de sancționare	404
Subcapitolul 11.3. Răspunderea patrimonială.....	405
Secțiunea 11.3.1. Considerații generale	405
Secțiunea 11.3.2. Răspunderea civilă a angajatorului. Dreptul de regres	406
Secțiunea 11.3.3. Răspunderea civilă a salariaților	406
Subsecțiunea 11.3.3.1. Regulile răspunderii patrimoniale a salariaților.....	406
Subsecțiunea 11.3.3.2. Pagubele produse de mai mulți salariați. Divizibilitatea răspunderii.....	407
Secțiunea 11.3.4. Restituirea sumelor nedatorate și a bunurilor necvenite.....	407
Secțiunea 11.3.5. Reținerile din salariu. Quantumul maxim.....	408
Secțiunea 11.3.6. Recuperarea prejudiciilor după încetarea contractului individual de muncă.....	408
Secțiunea 11.3.7. Executarea silită a despăgubirilor datorate de salariat	408
Subcapitolul 11.4. Răspunderea contravențională	409
Secțiunea 11.4.1. Considerații generale	409
Secțiunea 11.4.2. Contravențiile reglementate de Legea nr. 53/2003- Codul muncii	409
Secțiunea 11.4.3. Constatarea și aplicarea sancțiunilor contravenționale	412
Subcapitolul 11.5. Răspunderea penală	412
Secțiunea 11.5.1. Considerații generale	412
Secțiunea 11.5.2. Infrațiuni prevăzute de Legea nr. 53/2003- Codul muncii	413
Secțiunea 11.5.3. Pedepse complementare aplicabile	415

CAPITOLUL 12	417
JURISDICȚIA MUNCII.....	417
Subcapitolul 12.1. Etimologie. Noțiune. Obiect	417
Subcapitolul 12.2. Părțile conflictului de muncă	418
Subcapitolul 12.3. Termenele de prescripție în conflictele de muncă.....	420
Subcapitolul 12.4. Statutul asistenților judiciari în compunerea completului de judecată	421
Subcapitolul 12.5. Instanțele judecătorești competente general, material și teritorial.....	424
Subcapitolul 12.6. Medierea în dreptul muncii, ca alternativă la instanța de judecată	428
Subcapitolul 12.7. Sarcina probei	432
Secțiunea 12.7.1. Sarcina probei în conflictele de muncă.....	432
Secțiunea 12.7.2. Probarea daunelor morale	435
Subcapitolul 12.8. Reguli speciale de procedură	436
Secțiunea 12.8.1. Scutirea de taxă de timbru. Sediul materiei. Motivație.	436
Secțiunea 12.8.2. Judecarea în regim de urgență (celeritate)	437
Subcapitolul 12.9. Caracterul hotărârilor pronunțate în fond. Sancțiunea nerespectării hotărârilor judecătorești.....	438
Subcapitolul 12.10. Dispoziții legale de procedură. Dreptul comun în raporturile juridice de muncă.....	439
ÎN LOC DE ÎNCHEIERE.....	441
ANEXĂ	
Model-cadru - CONTRACT INDIVIDUAL DE MUNCĂ	443
BIBLIOGRAFIE	449